

<https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-12>

УДК 378.015.31:7

Чжоу Тінтін

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
кафедри освітології та інноваційної педагогіки

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
вул. Алчевських, 29, Харків, Україна, 61002.

shirly_ti@hotmail.com ORCID: 0000-0001-6023-6945

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКОЛАХ КНР

Актуальність дослідження зумовлена політикою КНР, що реалізується в соціальному та економічному аспектах. Відзначено, що конкурентоспроможність країни стане більш стійкою, якщо її розвиток здійснюватимуть свідомі та освічені громадяни, які готові максимально допомагати державі у здійсненні реформ. У цій статті представлений екскурс в історію організації освітнього процесу з музичного виховання в загальноосвітніх школах КНР: розглянуто основні етапи становлення музичної освіти в Китаї, відзначено специфічні національні риси, а також західноєвропейський вплив на його становлення.

Мета дослідження – проаналізувати стан музичного виховання та освіти, а також особливості його організації в школах КНР.

Для вирішення мети нашого дослідження були використані: методи дослідження: аналіз, зіставлення, узагальнення для вивчення наукової літератури з окресленої проблеми, що дозволило визначити суть і особливості організації освітнього процесу з музичного виховання в загальноосвітніх школах КНР.

Зазначено, що важливим стимулом розвитку шкільної системи КНР в цілому та музичного виховання як її частини стали ті зміни, що відбулися в країні. Починаючи з заснування КНР до періоду реформ та відкритості мета та завдання загального музичного виховання змінюються, наближаючись до тих, що затверджуються в передовій світовій практиці. Сучасна естетична думка Китаю формується з початку ХХ століття. Знання про європейське естетичне виховання на державному рівні проникають у країну в перші роки після утворення КНР. З цього часу естетичне виховання сприймається як важливий елемент загального виховання. Діти мали можливість розширювати музичний світогляд, вивчаючи найкращі твори китайської народної музики, видатні зарубіжні твори, засвоювати основні музичні знання та прості навички музикування.

Отже, з епохи «реформ та відкритості», зміни, що відбуваються, зумовлені доступом до досягнень світової педагогічної теорії та практики, є імпульсом до творчого оновлення педагогічного процесу та його інтенсифікації в загальноосвітніх школах КНР.

Ключові слова: школа, шкільна система, музичне виховання, реформа.

Як цитувати: Чжоу Тінтін. (2022). Організація освітнього процесу з музичного виховання в загальноосвітніх школах КНР. *Наукові записки кафедри педагогіки*. №50, С. 120-126. <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-12>

In cites: Zhou Tingting. (2022). Organization of the educational process of music education in secondary schools of China. *Scientific notes of the pedagogical department*. №50, 120-126. <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2022-50-12> [in Ukrainian]

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Шкільне музичне виховання та освіта є фундаментом культури населення Китайської Народної Республіки. Особливо актуальне воно

для сучасного багатополярного світу в такій величезній та багатонаціональній країні, як КНР. Система шкільного музичного виховання Китаю досить молода. Її історія починається після утворення Китайської Народної Республіки.

бліки в другій половині ХХ століття, до того ж велику складність внесли події Культурної революції (1966–1976 рр.) [5].

У період реформ та відкритості (після 1976 р.) в Китаї стають популярні методики відомих зарубіжних фахівців у галузі загального музичного виховання, що є стимулом перетворень системи, що склалася. Починається робота над навчальними програмами, що адаптують світові новації, що також передбачає вищий рівень підготовки викладачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання організації музичного виховання в КНР широко обговорюються, як у педагогічних, так і в наукових колах. Існує велика кількість робіт – статей, монографій, методичних розробок, програм на таку тематику, довідкових матеріалів в електронних бібліотеках. Узагальнення та аналіз цього комплексу було зведено нами до основних тематичних категорій. Так, історія музичної освіти в Китаї відображено в роботах Біань Мена, Ван Сяої, Ван Цзайдуна, Ван Чанкуя, Лі Чжо. Праці Яо Сіюаня, Сюй Руї, Сюй Жуйя, Лі Хуа висвітлюють мету, зміст освітнього процесу, аналіз навчальних матеріалів. Обґрунтуванню реформ в галузі музичної освіти в системі педагогічних університетів КНР присвячено публікації Цзян Яня, Чжан Жаня, Чжан І. Також низка досліджень, в яких схарактеризовано зарубіжні інноваційні системи шкільного музичного виховання К. Орфа, Е. Жак-Далькроза, З. Кодая, а також китайських фахівців, що адаптують цей досвід. Музичне виховання дітей в КНР є багатостороннім процесом, зумовленим системою загальної мистецької освіти, що склалася в Китаї, з іншого – сучасними науковими підходами до змісту професійної діяльності вчителя музики в загальноосвітній школі (О. Реброва, В. Черкасов, Г. Ципін, К. Шевченко, Л. Школяр).

Мета дослідження – проаналізувати стан музичного виховання та освіти, а також особливості його організації в школах КНР.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети використовували такі методи наукового дослідження, як: аналіз, зіставлення, узагальнення для вивчення наукової літератури з окресленої проблеми, що дозволило визначити суть і особливості організації освітнього процесу з музичного виховання в загальноосвітніх школах КНР.

Виклад матеріалу та основні результати. З часу утворення КНР до цього часу Міністерство освіти оприлюднило 9 версій програм музичного виховання в молодших школах: у

1950, 1956, 1979, 1982, 1988, 1992, 2000, 2001 та 2011 роках. Такі навчальні програми служили основними документами для вчителів музики та співу. Музичне виховання проводилося в процесі уроків музики. Їхні завдання поступово уточнювалися та конкретизувалися. З одного боку, вони відкрито ідеологізовані, з іншого – пов'язані зі специфікою предмета. Її усвідомлення, зокрема особливостей освоєння предмета, починає проглядатися з програми 1982 року й у наступних.

Програма 1950 року регламентувала: розвиток співочого інтонування, музичний слух та інші музичні здібності дітей; виховання любові дітей до музики, збагачення їхнього музичного життя, розвиток інтересу до музики та бажання займатися нею; культивування в вихованцях активність, ентузіазм, сміливість, у прагненні захищати Батьківщину, світ, виховувати почуття патріотизму

Програма 1956 року декларувала лише мету: урок співу в початковій школі одна із форм естетичного виховання. Тому, викладання співу має підпорядковуватися загальному принципу освіти, всебічного розвитку людини, служити засобом виховання нової людини соціалістичного суспільства.

В 1979 році в програмі наголошено, що музичного виховання є основним засобом естетичного виховання, невід'ємна частиною всебічного морального, інтелектуального та фізичного розвитку. Згодом, в процесі становлення, воно також визначається одним із засобів естетичного та політичного виховання, невід'ємною частиною партійного виховання. Воно має відігравати важливу роль у побудові соціалістичної духовної цивілізації, в вихованні нової людини – всебічно розвиненої (морально, інтелектуально та фізично). Реформа освіти 1988 року ставила за мету: через навчання розвивати інтерес школярів до музики. Освоюючи елементи музичного виразності та елементарні навички музикування, розвивати здатність оцінювати музику; учні передусім мають навчитися розуміти та любити китайську народну музику. Вона має народжувати патріотичний інтерес школярів. Поруч із необхідно знайомити учнів з визначними творами зарубіжної музичної літератури, таким чином розширювати їх музичний світогляд; розвивати уяву, емоційні та розумові здібності, оптимізм; за допомогою навчання музиці формувати соціалістичну ідеологію, моральні якості [5; 13].

90-ті рр. ХХ століття змінили орієнтир щодо мети музичного виховання. Так, вихован-

ня любові до Батьківщини, народу, праці, науки, соціалізму; формування почуття оптимізму та колективізму, виховання будівельника соціалістичного суспільства, що має моральність, культуру та внутрішню дисципліну, розвиток високих моральних якостей, культивування естетичного смаку, формування людини, здорової тілом і духом, розвиток інтересу школярів до музики, засвоєння основних музичних знань та елементарних навичок музикування було пріоритетними. Сприяло розумінню музики всіх народів КНР, культивуванню почуття гордості за китайське музичне мистецтво; розширенню музичного світогляду за допомогою ознайомлення з визначними творами зарубіжної музики.

Наступний етап (2000 рік) передбачав стимулювання інтересу учнів до музики, розвиток емоційного сприйняття китайської музичної культури, залучення вихованців до активної участі в музичній практиці.

За допомогою музично-практичної діяльності відбувалося збагачення емоційного досвіду, естетичного смаку, що сприяло гармонійному розвитку особистості.

Діти мали можливість розширювати музичний світогляд, вивчаючи найкращі твори китайської народної музики, видатні зарубіжні твори, засвоювати основні музичні знання та прості навички музикування. Через музичну освіту формувати почуття патріотизму, колективізму, оптимістичне ставлення до життя.

Розширювати світогляд учнів: розвивати їх художній смак, творчий потенціал, забезпечувати наступність у освоєнні найкращих зразків національної та різноманітності світової музичної культури; сприяти створенню гармонійного суспільства шляхом просування міжособистісного спілкування (2011 рік). Відповідно до державних установок, курс музики має базуватися на трьох основних засадах: гуманізму, естетичності, практико-орієнтованості.

Таким чином, починаючи з заснування КНР до періоду реформ та відкритості мета та завдання загального музичного виховання змінюються, наближаючись до тих, що затверджуються в передовій світовій практиці.

Сучасна естетична думка Китаю формується з початку ХХ століття. Знання про європейське естетичне виховання на державному рівні проникають у країну в перші роки після утворення КНР. З цього часу естетичне виховання сприймається як важливий елемент загального виховання. В основному документі під назвою «навчальна програма зазначалося, що

зміст музичних творів має вихвалити природу, розкривати її тимчасову динаміку, оскільки ця образність найбільш доступна дітям і, отже, може бути основою естетичного виховання. В програмі від 1956 року наголошувалося, що у всебічному розвитку особистості урок співу в початковій школі є основним естетичним вихованням [14;15;17].

Довгий час найважливішим методом загальної початкової музичної освіти залишався спів. Навіть урок музики у 1956 році в молодшій школі став називатися уроком співу.

Зазначимо, що після заснування КНР мета навчання була ідеологізована, полягала у вихованні будівельників соціалізму, формуванні почуття патріотизму. У зв'язку з цим зміст музичних творів мав полягати в прославленні лідерів національно-визвольного руху, керівників партії та уряду. Значною мірою загальна музична освіта була поставлена на службу ідеології. Функція музично-естетичного розвитку при цьому була пріоритетною.

До 1957 року зайва політизація естетичного виховання шкільної музичної освіти призводить до очевидного застою методичної думки. З навчального репертуару пішли визначні музичні твори минулого та сьогодення, особливо зарубіжні. Репертуар обмежувався лише революційними піснями. Урок став інструментом політичної освіти та рупором класової боротьби. Тільки через 20 років, після закінчення Культурної революції музична програма від 1979 стала першою, що відновила естетичний підхід до музичної освіти в початкових і середніх школах. Його затвердження та розширення співпадає з початком політики «реформ та відкритості» (1980р.). Естетичною стороною шкільної музичної освіти почали цікавитися компетентні органи Китаю. Це позитивно вплинуло зміст музичної освіти і дозволило ставити ширші завдання виховання. В умовах швидкого розвитку економіки освітні системи видатних зарубіжних музичних освітян почали поступово проникати в країну.

Починаючи з навчальної програми 1982 року, зміст молодшої та середньої загальної музичної освіти було поділено на три частини: спів, прослуховування музики, музикування. Усе це дозволило розширити галузь освіти та вдосконалювати методи навчання. В молодших класах дозволялося запроваджувати рухові прийоми ритмічного виховання з системи швейцарського педагога Е. Жак-Далькроза елементи бойових мистецтв (традиції національної культури). У програму 1988 року

було включено співочі ігри, розширено їх зміст (груповий танець тощо. буд.). Також було додано навчання гри на елементарних музичних інструментах, введено оцінки дітьми музичного матеріалу, що звучить, тощо (елемент системи видатного німецького композитора та педагога К. Орфа). Це розширення змісту музичного виховання уможливило адаптацію до педагогічної практики шкільного музичного виховання елементів системи Карла Орфа.

Система німецького композитора К. Орфа стала в ХХ столітті однією з найпоширеніших у світі. Сам К. Орф назвав її системою елементарного музичного виховання. Він пояснив, що мав на увазі необхідність самовираження людини за рахунок руху, співу, мови.

У педагогіці К. Орфа рух, мова та музика постають як різні форми емоційного самовираження. Робота в напрямі виявлення спільного з-поміж них і є основою методу. Наприклад, використання власного імені або широко вживаних коротких слів, кличів, слідування укладеним у них ритмічному малюнку та інтонації.

Так, школярі зацікавлені у ритмо-інтонаційному тренінгу з їхніми іменами та знайомими словами. Спочатку вчитель може надати приклади фіксованого ритму, залучаючи дітей у самостійний пошук. Так, за системою К. Орфа мова є не тільки «вхідними воротами» в вивченні ритму, але також широко використовується й в інших аспектах розвитку відчуття висоти, сили, тембру звуку. Ритм К. Орф робить початковим етапом входження в музику.

Одним із нововведень у систему шкільного музичного виховання К. Орфа було навчання гри на елементарних музичних інструментах. Тут доцільно підкреслити великий вплив африканських та індонезійських народних інструментів. Використовуються звані спеціальні інструменти – ті, в яких діти здатні грати після одного заняття. Це ударні з нефіксованою та фіксованою висотою звучання (модифікації ксилофона), найпростіші види духових – блокфлейти. Крім них К. Орф застосовував деякі струнно-щипкові інструменти. Вони сприяли оновленню музичної освіти, розширенню її виховних можливостей.

Таким чином, спосіб навчання К. Орфа відповідає принципам організації дитячих творчих занять. У музичному навчанні він значною мірою збільшив ігрову активність школярів.

Активним пропагандистом системи елементарного музичного виховання у Китаї на початку 80-х років ХХ століття став директор Інституту музичних досліджень Шанхайської

консерваторії Ляо Найсюн. Він навчався в Німеччині, де освоїв систему К. Орфа, зрозумів її вплив та почав розмірковувати над проблемою реформи китайської загальної музичної освіти.

Поступово методика К. Орфа зі східної частини Китаю стала поширюватися до міст центральних та західних регіонів країни. Особливо цінним стало те, що вона проникала в сільську місцевість. Це змусило уряд запросити зарубіжних фахівців для проведення лекцій та тренінгів. Члени Китайської Асоціації музикантів багаторазово проводили тренінги з цієї системи з метою підвищення кваліфікації вчителів у різних містах та регіонах, запрошуючи на них все більше вихователів-педагогів із дитячих садків, а також початкових та середніх шкіл.

Паралельно у Китаї були представлені швейцарська система Е. Жак-Далькроза, З. Кодая, Д. Кабалевського, Ш. Судзукі та інших відомих зарубіжних новаторів у галузі шкільної музичної освіти. Все це стало значним імпульсом у розвитку китайської загальної музичної освіти.

Для адаптації до реалій ХХІ століття, в КНР почалася наймасштабніша реформа навчальних програм. Міністерство освіти ясно вказало, що освітній центр початкових та середніх шкіл має звернути увагу на розвиток творчого потенціалу громадян КНР, та естетичне виховання є дуже важливим елементом цієї роботи. Усвідомлюючи культурну цінність музичної дисципліни, навчальну програму оновлюють новим змістом. Завдання навчання в програмі 1992 року декларують необхідність розуміння музики народів Китаю, виховання в учнях почуття любові та гордості за неї, залучення останніх до кращого в зарубіжному мистецтві. Таким чином, передбачається розширити світогляд учнів, сформувані в них здатність художнього сприйняття та навички музикування.

У програмі 2000 року зберігаються колишні завдання шкільної музичної освіти. 2001-го програма перейменована на «Стандарти навчальних програм». У липні було опубліковано спеціальний документ «Розпорядження міністерства освіти КНР про музичне навчання на стадії загальної освіти (експериментальна версія)», який є першим у КНР експериментальним національним стандартом для молодших та середніх шкіл. Він представлений десятима концептуальними узагальненими положеннями. Центральним у них є естетичний підхід до музики та інтерес учнів як рушійна сила пізнавального процесу.

Навчання має бути орієнтоване на розвиток особистості, а освоєння музики на основі синтезу мистецтв має практичний і творчий характер. Основним принципом підходу до естетичного виховання стає мультикультуралізм. Процес занять має бути націлений на усвідомлення цінності національної музики, а висунуті підходи є основою виявлення знань учнів [1, с.154].

Через десять років, у 2011 році, положення навчальної програми були скориговані на основі експериментальної версії від 2001 року. Мета та завдання навчання в обох стандартах радикально не змінилися. У змісті чіткіше підкреслені такі властивості предмета як гуманізм, естетичність, практикоорієнтованість. Практикоорієнтованість набула нового контенту, що підкреслює домінування в процесі навчання практичної діяльності учнів: прослуховування музики, її виконання, аналізу, твори композиції та інших видів практики. Школярі повинні набувати досвіду осмислення та емоційного переживання музики, що лежить в основі формування художнього сприйняття. Подібна практикоорієнтованість закладена в методичні системи провідних теоретиків та практиків ХХ століття.

У 2010 році професор факультету музичної освіти Центральної консерваторії Гао Цзяньсін представив «Нову систему китайської музичної освіти». Вона була розроблена на основі систем Е. Жак-Далькроза, К. Орфа, З. Кодая та адаптована до національної культури Китаю. Суть нової системи полягала в приєднанні до емоційно-образного змісту музики, діяльного, практичного характеру її освоєння.

Висновки. Отже, тільки з заснування КНР загальне музичне виховання стало предметом державної уваги в країні. Розробка Міністерством освіти КНР з 1950 року дев'яти програм демонструє еволюцію методичної думки в бік пріоритету естетичних завдань у навчанні.

Починаючи з епохи «реформ та відкритості», відбуваються докорінні зміни, які насамперед зумовлені доступом до досягнень світової педагогічної теорії та практики. Це стало імпульсом до творчого оновлення педагогічного процесу та його інтенсифікації. У вивченні систем Е. Жак-Далькроза, К. Орфа, З. Кодая, Д. Кабалевського, Ш. Судзукі черпаються ідеї для оновлення та розвитку національної загальної музичної освіти. Інтерес до них обумовлений багатоманітною інструментальною культурою Китаю, особливо в галузі ударного інструментарію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ван Тяньці Методика підготовки майбутніх учителів музики до формування основ співацької культури учнів початкової школи: дис. ...канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 221 с.
2. Гриб О. Тенденції розвитку сучасної музично-педагогічної освіти. *Молодь і ринок*. 2018. № 2. С. 128-132.
3. Лю Маоні Особливості музичного навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів Китаю. *Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки*. 2017. 4 (59). С. 311-316.
4. Мкртічян О. А., Чжоу Чженьюй Підвищення педагогічної кваліфікації вчителів музичного мистецтва в КНР. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. Чернігів : НУЧК, 2019. Вип. 157 С. 117-121.
5. Мумладзе В., Мирончук Н. Вища педагогічна освіта в Китаї. Модернізація вищої освіти в Україні та за кордоном : збірник наукових праць. 2014. С. 200-203.
6. Реброва О. Є, Сіній Пань Сутність та структура підготовленості бакалаврів музичного мистецтва до формування звукової культури школярів. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського. Педагогічні науки*. 2018. №4. С. 68-73.
7. Сан Чжао Методика оволодіння основами писемної музичної культури в середніх навчальних закладах України і Китаю: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. Одеса. 2017, 270с.
8. Черкасов В. Ф. Теорія та методика музичної освіти. Навчальний посібник Київ: Академія, 2016, 240с.
9. Чжоу Чженьюй Особливості музичного виховання учнів у школах КНР. *Педагогіка та психологія*. Харків, 2018. Вип. 60. С. 146-157.
10. Шевченко К. Форми і методи підвищення кваліфікації китайських учителів як основа професійного розвитку. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. 4 (58). С. 84-90.
11. Cook, M. J. (2019). Augmented reality: Examining its value in a music technology classroom. *Practice and potential. Waikato Journal of Education*, 24(2), 23-38.
12. Hedegaard, M. (2014). The significance of demands and motives across practices in children's learning and development: An analysis of learning in home and school. *Learning, culture and social interaction*, 3(3), 188-194. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2014.02.008>
13. Meng, B. (2018). Formation and development of Chinese piano culture. The Reform and Development in Teacher Education in China. URL: <http://www.ict.e.cn/EN/show.asp?id=547>.

14. Wai-Chung Ho A comparative review of music education in mainland China and the United States: From nationalism to multiculturalism. *The International Education Journal: Comparative Perspectives*. 2016. Vol 15, No 2, p. 38-57.
15. Xiong, Xiaoyu (2021). Assessment with Orff-Schulwerk Pedagogy in the Chinese Junior High School Music Classroom. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research: Proceedings of the 2nd International Conference on Language, Art and Cultural Exchange (ICLACE 2021)*. volume 559. P. 332-338. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210609.067>.
16. Yiran, F. (2021). The role of the Chinese piano school in the formation of the Chinese piano art. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 44-55. <https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS4.1548>.
17. Zheng, Q. (2021). The centennial course of Chinese piano music. *Transactions on Comparative Education*, 3, 9-13.

Стаття надійшла до редакції 06.05.2022

Стаття рекомендована до друку 16.05. 2022

Zhou Tingting

candidate of the third (educational-scientific) level of higher education Department of Education and Innovative Pedagogy H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Alchevskikh street, 29, Kharkiv, Ukraine
shirly_ti@hotmail.com ORCID: 0000-0001-6023-6945

ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF MUSIC EDUCATION IN SECONDARY SCHOOLS OF CHINA

The relevance of the study is due to the policy of China, which is implemented in social and economic aspects. It was noted that the country's competitiveness will become more stable if its development is carried out by conscious and educated citizens who are ready to help the state in implementing reforms. This article presents a digression into the history of the organization of the educational process of music education in secondary schools in China: considers the main stages of music education in China, noted specific national features, as well as Western European influence on its formation.

The purpose of the study is to analyze the state of music education, as well as the features of its organization in schools in China.

To solve the purpose of our study were used: research methods: analysis, comparison, generalization to study the scientific literature on the outlined problem, which allowed to determine the nature and features of the educational process of music education in secondary schools in China.

It is noted that the changes that have taken place in the country have become an important stimulus for the development of the Chinese school system in general and music education as part of it. Since the founding of the People's Republic of China until the period of reforms and openness, the goals and objectives of general music education have changed, approaching those approved in the best world practice. Modern aesthetic thought of China has been formed since the beginning of the XX century. Knowledge of European aesthetic education at the state level penetrates the country in the first years after the formation of China. Since then, aesthetic education is perceived as an important element of general education. Children had the opportunity to expand their musical worldview by studying the best works of Chinese folk music, outstanding foreign works, learn basic musical knowledge and simple music skills.

Thus, since the era of «reforms and openness», the changes taking place due to access to the achievements of world pedagogical theory and practice are an impetus for creative renewal of the pedagogical process and its intensification in secondary schools in China.

Keywords: *school, school system, music education, reform.*

REFERENCES

1. Wang Tianti (2017). Methods of training future music teachers to form the foundations of singing culture of primary school students. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv.
2. Grib, O. (2018). Trends in the development of modern music and pedagogical education. *Youth and the market*. № 2. С. 128-132.
3. Lyu Maoni (2017). Features of music education of students of faculties of arts of pedagogical universities of China. *Scientific Bulletin of VO Sukhomlinsky MNU*, 4, 311-316.
4. Mkrtychyan, O., Chzhou Chzhen'yuy (2019). Improving the pedagogical skills of music teachers in China. *Bulletin of the Taras Shevchenko National Pedagogical University of Chernihiv. Series: Pedagogical sciences*, 157, 117-121.

5. Mumladze, V., Myronchuk, N. (2014). Higher pedagogical education in China. Modernization of higher education in Ukraine and abroad, 200-203.
6. Rebrova, O., Sinyuy Pan' (2018). The essence and structure of the preparation of bachelors of music art for the formation of sound culture of schoolchildren. *Scientific Bulletin of the South Ukrainian National Pedagogical University. KD Ushinsky. Pedagogical sciences*, 4, 68-73.
7. San Chzhao (2017). Methods of mastering the basics of written music culture in secondary schools of Ukraine and China. Extended abstract of candidate's thesis. Odessa.
8. Cherkasov, V. F. (2016). Theory and methods of music education, 240.
9. Chzhou Chzhen'yuy (2018). *Features of musical education of students in schools in China. Pedagogy and psychology*, 60, 146-157.
10. Shevchenko, K. (2016). Forms and methods of training Chinese teachers as a basis for professional development. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies*, 4 (58), 84-90.
11. Cook, M. J. (2019). Augmented reality: Examining its value in a music technology classroom. Practice and potential. *Waikato Journal of Education*, 24(2), 23-38.
12. Hedegaard, M. (2014). The significance of demands and motives across practices in children's learning and development: An analysis of learning in home and school. *Learning, culture and social interaction*, 3(3), 188-194.
13. Meng, B. (2018). Formation and development of Chinese piano culture. The Reform and Development in Teacher Education in China.
14. Wai-Chung Ho (2016). A comparative review of music education in mainland China and the United States: From nationalism to multiculturalism. *The International Education Journal: Comparative Perspectives*, 15,2, 38-57.
15. Xiong, Xiaoyu (2021). Assessment with Orff-Schulwerk Pedagogy in the Chinese Junior High School Music Classroom. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research: Proceedings of the 2nd International Conference on Language, Art and Cultural Exchange (ICLACE 2021)*, 559, 332-338.
16. Yiran, F. (2021). The role of the Chinese piano school in the formation of the Chinese piano art. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 44-55.
17. Zheng, Q. (2021). The centennial course of Chinese piano music. *Transactions on Comparative Education*, 3, 9-13.

The article was received by the editors 06.05.2022

The article is recommended for printing 16.05. 2022